

Dosarul nr. 2ra-1042/21

Prima instanță - (Judecătoria Cahul, sediul central) jud: M. Bușuleac

Instanța de apel - (Curtea de Apel Cahul) jud: V. Movilă, N. Bondarenco, S. Pilipenco

ÎNCHEIERE

7 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Maxim Todorov în numele și interesele lui Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan și a recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Cahul,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și Inspectoratului de Poliție Cahul, intervenienți accesorii Ivan Coltuc și Consiliul raional Cahul cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 ianuarie 2020, Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Ministerul Finanțelor și Inspectoratului de Poliție Cahul, intervenienți accesorii Ivan Coltuc și Consiliul raional Cahul, solicitând:

- încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Cahul și din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, în beneficiul lui Constantin Anastasii, a sumei de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul cauzei contravenționale;

- încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Cahul și din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor, în beneficiul lui Sergiu Tichișan, a sumei de 1000 lei în calitate de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul cauzei contravenționale;

- încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Cahul în beneficiul lui Constantin Anastasii, a despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 2 000 lei;

- încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Cahul în beneficiul lui Sergiu Tichișan, a despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 2 500 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantii au indicat că au fost sancționați contravențional de către agentul constatator Ivan Coltuc al Inspectoratului de Poliție Cahul în temeiul art. 263 din Codul contravențional cu amendă în mărime de 30 u.c. adică 1 500 lei: „Desfășurarea activității de întreprinzător fără înregistrare la Camera Înregistrării de Stat sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil”.

În descrierea faptei contravenționale agentul constatator a indicat că: „Cetățenii Anastasii și Tichișan au prestat servicii de montare sistemului electric la sediul întreprinderii SRL „Reclamdeshign Modern” fără a fi înregistrat ca subiect al activității de întreprinzător la CÎS, ignorând prevederile art. 13 din Legea nr.845 din 3 noiembrie 1992, au comis contravenția prevăzută de art. 263 alin. (1) din Codul contravențional”.

Au relatat că prin hotărârea din 11 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central, s-a admis contestația lui Constantin Anastasii împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 16 august 2017 și deciziei agentului constatator din 16 august 2017, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție din 16 august 2017 și decizia agentului constatator emisă la 16 august 2017 privind sancționarea lui Anastasii Constantin în baza art. 263 alin. (1) din Codul contravențional, s-a încetat procesul contravențional din lipsa faptei contravenționale.

Iar prin decizia din 1 martie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a respins ca nefondat recursul declarat de agentul constatator Serviciul Investigare Fraude Economice a IP Cahul, Ivan Coltuc, s-a menținut hotărârea din 11 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central, în cauza contravențională, la contestația lui Anastasii Constantin și avocatului Maxim Todorov, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 16 august 2017, potrivit căruia Anastasii Constantin a fost învinuit în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 263 alin. (1) din Codul contravențional.

Totodată, prin hotărârea din 11 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central s-a admis contestația lui Sergiu Tichișan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 16 august 2017 și deciziei agentului constatator din 16 august 2017, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție din 16 august 2017 și decizia agentului constatator emisă la 16 august 2017 privind sancționarea lui Sergiu Tichișan în baza art. 263 alin. (1) din Codul contravențional, s-a încetat procesul contravențional din lipsa faptei contravenționale.

Iar prin decizia din 1 martie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a admis recursul declarat de agentul constatator Serviciul Investigare Fraude Economice a IP Cahul, Ivan Coltuc, s-a casat hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Central din 11 decembrie 2017, în cauza contravențională, la contestația lui Tichișan Sergiu și avocatului Maxim Todorov, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare din 16 august 2017, cu restituirea cauzei în aceeași instanță, Judecătoria Cahul, sediul central pentru rejudecare, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul central, s-a admis contestația lui Sergiu Tichișan asupra procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 720864 și deciziei agentului constatator privind aplicarea sancțiunii contravenționale din 16 august 2017 întocmite în privința cet. Tichișan Sergiu în baza art. 263 alin. (1) din Codul contravențional, s-a declarat nulă decizia

agentului constatator privind aplicarea sancțiunii contravenționale din 16 august 2017 nr. MAI03 720864 întocmite în privința cet. Tichișan Sergiu în baza art. 263 alin. (1) din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptei contravenționale.

Au invocat că la examinarea cauzei contravenționale au suportat cheltuieli pentru asistența juridică, în sumă de câte 1 000 lei fiecare.

La fel, au susținut că urmare a aplicării sancțiunii contravenționale, le-au fost cauzate și prejudicii morale, cauzate de suferințe psihice, manifestate prin stări de frustrare, stresuri și revoltă, pe care le estimează în cuantum de 2 000 lei pentru Constantin Anastasii și 2 500 lei pentru Sergiu Tichișan.

Prin hotărârea din 14 ianuarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, s-a admis acțiunea.

S-a încasat din contul Inspectoratului de Poliție Cahul în beneficiul lui Constantin Anastasii suma de 1 500 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat din contul Inspectoratului de Poliție Cahul în beneficiul lui Sergiu Tichișan suma de 1 500 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat din contul Inspectoratului de Poliție Cahul în beneficiul lui Constantin Anastasii suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistența juridică.

S-a încasat din contul Inspectoratului de Poliție Cahul în beneficiul lui Sergiu Tichișan suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistența juridică.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a conchis că, acțiunea este întemeiată și urmează a fi admisă, or, intentarea procesului contravențional în privința reclamanților și sancționarea lor de către agentul constatator, sunt acțiuni care în interpretarea CtEDO în materie penală, oferă acestora dreptul de a pretinde compensarea prejudiciului cauzat în rezultat.

Inspectoratul de Poliție Cahul și reclamanții Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan au contestat cu apel hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 19 aprilie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Cahul prin intermediul reprezentantului Bîrlea Marina.

S-a casat parțial hotărârea din 14 ianuarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, în partea încasării prejudiciului moral, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi după cum urmează.

S-a respins ca nefondată cererea lui Constantin Anastasii cu privire la încasarea sumei de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a respins ca nefondată cererea lui Sergiu Tichișan cu privire la încasarea sumei de 2 500 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, hotărârea din 14 ianuarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, s-a menținut.

În motivarea soluției, Colegiul instanței de apel a conchis că argumentele invocate de reclamanți întru motivarea necesității reparării prejudiciului moral, poartă un caracter declarativ, formal, fără a avea careva suport probatoriu.

La 25 mai 2021, prin intermediul poștei (f.d.144), avocatul Maxim Todorov, acționând în numele și interesele lui Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 aprilie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în

partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, reprezentantul lui Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan, avocatul Maxim Todorov, a invocat că decizia este parțial neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în această parte în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul recurenților a susținut că, instanța de apel absolut neîntemeiat și eronat a constatat faptul că concluzia primei instanțe în partea admiterii pretenției reparării prejudiciului moral cauzat prin acțiunea ilegală a agentului constatator, este neprobată, însă fără a concretiza care anume probe face referire și care normă legală prevede obligativitatea prezentării probelor în cauză în vedere confirmării existenței și a gravității prejudiciului moral cauzat persoanei.

La fel, nu este clar din conținutul căror prevederi legale instanța de apel a concluzionat că în cadrul procesului contravențional, atât Anastasii Constantin, cât și Tichișan Sergiu nu au fost supuși arestului contravențional sau muncii neremunerate în folosul comunității iar aplicarea altor sancțiuni contravenționale decât arestul contravențional și munca neremunerată în folosul comunității nu constituie temei pentru apariția răspunderii statului pentru prejudiciul material sau moral cauzat persoanei supuse răspunderii contravenționale or prin sine hotărârea judecătorească de încetare a procesului contravențional constituie o satisfacție echitabilă.

La 3 iunie 2021, prin intermediul poștei (f.d.160), Inspectoratul de Poliție Cahul a declarat recurs împotriva deciziei din 19 aprilie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (1) și (2) lit. c) și d) din Codul de procedură civilă.

A susținut că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică, s-a abținut de a da un răspuns explicit în cele mai importante întrebări formulate de către apelant în fața instanței, circumstanță care în esență a succedat adoptarea unei soluții nemotivate, rezultate din încălcarea și aplicarea în mod eronat a normelor de drept material pertinente speței.

Consideră că comunică curții că, instanța de apel eronat a constatat și a menținut hotărârea primei instanțe în partea încasării din contul Inspectoratului de Poliție Cahul în beneficiul lui Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan a cheltuielilor de asistență juridică.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 11 mai 2021, prin intermediul poștei (f.d.140), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurenți lipsește.

Totodată, în cererea de recurs depusă de Inspectoratul de Poliție Cahul s-a menționat că decizia a fost recepționată la 14 mai 2021.

Din aceste considerente, Colegiul consideră recursurile declarate în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin referința depusă la 11 iunie 2021 prin intermediul poștei, Inspectoratul de Poliție Cahul a solicitat respingerea recursului declarat de Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursurilor declarate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs depuse nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza

Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursurile declarate de avocatul Maxim Todorov în numele și interesele lui Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan și de Inspectoratul de Poliție Cahul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul depus de avocatul Maxim Todorov în numele și interesele lui Constantin Anastasii și Sergiu Tichișan și recursul depus de Inspectoratul de Poliție Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari